

Наступним кроком після ідентифікації ризиків є розрахунок імовірності їх виникнення, величини можливих втрат та окреслення методів управління ризиками.

Методи по управлінню ризиками іпотечного ринку визначають як на рівні окремого іпотечного кредиту (аналіз платоспроможності позичальника; залучення достатнього забезпечення та зменшення частки кредиту у вартості застави; страхування), так і на рівні всього кредитного портфеля (диверсифікація, лімітування та створення резервів).

Вітчизняна практика свідчить про незначний обсяг іпотечних кредитів, наданих протягом останніх років (частка іпотечних кредитів у відсотку до ВВП становить: 2,8 % - у 2006 р., 4,9 % - у 2007 році та 8,2 % - у 2008 р.) [6, 150]. Майже єдиними фінансовими установами, які провадять операції по наданню іпотечних кредитів, є банківські установи. Тому весь тягар по управлінню ризиками, пов'язаними із виходом установ на іпотечний ринок, лягає на них. Відтак, для ефективного управління ризиками банкам необхідно постійно проводити заходи по визначенню, аналізу, плануванню та запобіганню або зменшенню ризиків.

Література

1. Недосекин А. О. Нечетко-множественный анализ риска фондовых инвестиций / Алексей Олегович Недосекин. – СПб., 2002. – 181 с.
2. Бриггем Ю. Финансовый менеджмент / Ю. Бриггем, Л. Гаспенски; пер. с англ. В. В. Ковальова. – СПб.: Экономическая школа, 1997. – Т. 2. – 669 с.
3. Евтух А. Т. Ипотечный механизм инвестирования / А. Т. Евтух. – Луцк: Вол. обл. друкарня, 2001. – 260 с.
4. Іпотечне кредитування: проблеми та перспективи розвитку в Україні: [інформаційно-аналітичні матеріали / наук. ред. Кіреєв О. І.] – К.: ЦНД НБУ, 2004. – 104 с.
5. Разумова И. А. Ипотечное кредитование / Ирина Анатольевна Разумова. – СПб.: Питер, 2005. – 208 с.
6. Сас Б. Ринок іпотечного кредитування в Україні: проблеми та перспективи розвитку / Б. Сас, В. Вітюк // Світ фінансів. – 2008. - № 2 (15). – С. 143-150.

Сергій ЛЕОНОВ
ДВНЗ «Українська академія
банківської справи
Національного банку України»,
м. Суми

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ЯК СКЛАДОВА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВ

При дослідженні інвестиційного потенціалу банку на перший план виходить проблема визначення ступеня можливого вкладання ним коштів в

активи тривалого використання та в цінні папери, який функціонально залежить від наявності або відсутності певних видів інвестиційних ресурсів банку та обмежений низкою умов. Інвестиційний потенціал банку, на нашу думку, повинен визначатися його кадровою складовою, обсягами його ресурсів, засобів виробництва, грошових нагромаджень, нематеріальних активів, що можуть бути інвестовані або стати основою реалізації інвестиційних операцій банку. При визначенні інвестиційного потенціалу банку варто враховувати не тільки задіяні елементи його ресурсної бази, а й ті, що знаходяться в резерві. Крім того, величезне значення при оцінці можливостей використання інвестиційного потенціалу банківської установи має наявність у неї достатнього обсягу інформаційних ресурсів.

Інформаційні ресурси – це інтегральне поняття, комплексна, динамічна система, що містить у собі інформаційну, кадрову й організаційно-методичну бази, засоби комунікації й обробки інформації. Інформаційні ресурси як елемент інвестиційного потенціалу банку є реально діючим інструментом переходу від екстенсивного розвитку фінансово-кредитної установи до інтенсивного, істотно продуктивнішого, заснованого на автоматизації управління й функціонування. Конкурентоспроможність і прибутковість послуг банків на інвестиційному ринку багато в чому сьогодні залежать від здатності гнучко реагувати на зміну згаданого ринку, уміло формувати й використовувати інтенсивні технології, найбільш важливими з яких є інформаційно-комунікаційні. Прийняття рішень, якісне обслуговування клієнтів банків на основі традиційних методів стало малоефективним, а в багатьох випадках – і неможливим. Інформаційні ресурси, поряд з фінансовими, матеріальними, кадровими та іншими, справедливо можна віднести до елементів ресурсної бази банку, а отже – до складових його інвестиційного потенціалу. Потрібно відзначити важливу особливість: інформаційний ресурс – це єдиний вид ресурсів, що не тільки не вичерпується, але й накопичується, якісно вдосконалюється й, разом з тим, сприяє найбільш раціональному й ефективному використанню всіх інших ресурсів, їхньому заощадженню, а в ряді випадків – розширенню й створенню нових. Інформаційні ресурси банку необхідні як для процесу прийняття рішень, так і для визначення стратегічних, тактичних і оперативних завдань фінансово-кредитної установи, вибору методів і засобів їхнього досягнення.

Банківська сфера в усьому світі є найбільш вимогливою до застосування сучасних інформаційних технологій, без них сьогодні неможливе підвищення рівня банківського сервісу, залучення клієнтів, здійснення банківських операцій, і, в кінцевому підсумку – стабільне існування й динамічний розвиток банків. Сьогодні значна частка банківських операцій відбуваються дистанційно, без безпосередньої присутності у відділенні банку; за допомогою нових інформаційних технологій інтернет-банкінг і мобільний банкінг можна управляти банківським рахунком з будь-якої точки планети через мережу Інтернет. Вирішення широкого кола проблем банків (підвищення якості обслуговування клієнтів; прийняття керівництвом банків рішень в умовах невизначеності; підвищення оперативності обліку коштів; зниження кількості помилок у звітах та інших документах; підвищення надійності й швидкості обміну інформацією) здійснюється кардинально шляхом створення автоматизованих інформаційних ресурсів банків. Сьогодні автоматизація банківської діяльності відбувається

зростаючими темпами й банк, що немає швидкого й надійного обслуговування клієнтів, значно програє своїм конкурентам, і, зрештою, як показує вітчизняний досвід, змушений припинити свою діяльність. Спектр засобів і систем автоматизації банківської діяльності досить широкий: від автоматизованих робочих місць, призначених для користувачів-фахівців тієї або іншої операції, обладнаних засобами, необхідними для автоматизації виконання ними певних функцій, до автоматизованих банківських систем. Найбільш популярними операційними системами сьогодні є UNIX, Novell NetWare, Microsoft Windows NT. Найбільш перспективними серед електронних банківських технологій обслуговування клієнтів та такими, що динамічно розвиваються, можна вважати: пластикові картки; дистанційне банківське обслуговування клієнтів; електронне обслуговування міжбанківських розрахунків; надання електронних послуг приватним особам через мережу філій і фронт-офісних підрозділів банку; біржові торговельні системи; віртуальний банкінг тощо.

У той же час, на жаль, в Україні поки що інформатизація банків орієнтована на абсолютне нарощування її обсягів і носить стихійний характер, що призвело до створення значної кількості різнорідних і несумісних одна з одною автоматизованих (локальних і територіальних) інформаційних систем, що призначені, як правило, для задоволення інформаційних потреб обмеженого кола користувачів.

Леонов, С.В. Інформаційні ресурси як складова інвестиційного потенціалу банків [Текст] / С.В. Леонов // Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (26 – 27 лютого 2009 р., м. Тернопіль). – Тернопіль: Економічна думка, 2009. – Ч. 2. - С. 121-123.